

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 90 Lei
Pe jumătate 45 Lei
In America pe an 3 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIREA-POPORULUI”, Blaj, Jud. Alba-de-jos
Director: **Alexandru Lupeanu-Melin**

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un sir mărunț odată 4 Lei
a doua și a treia oră 2 Lei.

Cum se face o biserică.

Nu din cerșitorie cu cărticica, ci din puterile credincioșilor. — Pilda creștinilor din comuna Biseni pe Secaș.

În multe părți ale Ardealului nostru mai sunt încă biserici bătrâne, făcute din blane, pe cari le-au înegrit anii și le-au ros carii. Ele ne-au rămas din vremile de demult, când moșii și părinții noștri trăiau zile amare și erau fericiți când puteau să-și clădească nește lăcașuri de închinare și numai din trunchiuri de stejar ori de brad. Azi ne gândim eu duioșie la acelea timpuri de credință multă și de putere puțină. Românul era fericit că poate avea un clopot într'un turnuleț de bărne și o mică încăpere cu icoane sfinte, unde să-și facă mătaniile și să-și zică rugăciunile lui cuvioase, cari îi ușurau sufletul de durerile celea multe și mari...! Alduite bisericuțe de lemn, cum ați finut voi țaria și nădejdea de mai bine în poporul de martiri ai Ardealului!

Astăzi vremurile s'au schimbat și râvnim cu toții alte lăcașuri de închinare.

Și bine facem. Că dacă ne-a hărăzit Dumnezeu slobozenie deplină, se cade să-l preamărim în lăcașuri mai pompoase, vrednice de numele lui. În multe sate bisericuțele de blane de demult sunt astăzi mâncate de bătrâneță și de ploii, sunt hardughite de vânturi și de furtuni. Pe vreme rea creștinii nu se mai pot ruga într'ânsele. Iar în altar, pe vreme de ploaie preotul trebuie să stea cu parapleul deschis lângă sfânta masă, ca în câmp, afară. Am văzut noi înșine asemenea întâmplări.

E de înțeles că așa nu se mai poate.

Și unde sunt astfel de stări creștinii trebuie să se gândească cu tot dinadinsul să pună umărul, om lângă om, și să-și facă alte biserici. Cea mai curată fală a satelor sunt cu adevărat bisericile frumoase și încăpătoare. Dar nu-i ușor lucru nici în zilele noastre a te gândi la o biserică nouă.

Câți bani și câtă trudă să clădești azi o sfântă biserică...!

Trebuiesc sute de mii și trebuiesc ani de zile până poți face rost de piatră, de cărămizi și de lemnărie. Că lumea e scumpă. Iar înșiși oamenii sunt parcă mai sgârșiți de cât oricând. În unele sate, pentru scumpetea cea mare, creștinii nici nu îndrăznesc măcar să se gândească la un lucru așa de mare cum este o clădire de biserică și de aceea se lasă de pe o zi pe alta cu facerea planului și rămân tot

la bisericuța înegrită de ploii și clătinată de vânturi. Mai curând își fac șuri și grajduri acoperite cu țigla, iar de casa lui Dumnezeu uită pe încetul. Se mulțămesc cu ce-au apucat din părinți.

Unii creștini sunt mai râvnitori spre cele sfinte

și pun gând tare să-și facă, acum, mult doritul nou lăcaș de închinare. Dar omul e om; chiar și atânci când se gândește la mărirea lui Dumnezeu. Și se lasă, mulți buni și râvnitori creștini de altfel, încolțiți de trufie, vrând să întrecă toate comunele din-jur cu noua lor biserică. Fac plan prea mare și prea pompos pentru puterile lor. Și apoi, când văd preliminările de spese ale inginerilor, desnădăduiesc și biserică cea nouă rămâne tot numai dorință pioasă, pe care o împăinjenesc anii cari trec, și uitarea...

Alții nu se dau bătuți de preliminar

ci își pun carul în pietrii și năzuiesc să răsbiască cu orice preț. Și fiindcă n'au puteri pentru planul prea mare, se gândesc numai decât la cerșitorie... Cine să nu-ți dea un ban, doi, când îl rogi în numele unui scop atât de sfânt? Păgân să fie să te alunge cu mâna goală dela casa lui, când e vorba să ceri pentru o nouă sfântă biserică... Și iată, într'o bună dimineață pleacă

doi oameni cu cărticica

și merg din sat în sat, din oraș în oraș, luni de zile, și se umilesc pe la toate colțurile, prin cancelarii și prăvălii, îndoindu-se de spinare și zicând:

Dați un ban pentru sfânta biserică!

Acești cerșitori cu cărticica ajung prin toate colțurile țării și înghit o mulțime de umilinți, ba aud foarte adeseori și vorbe grele și sudălmi, că „mai lăsați-ne în pace cu bisericile alea, că ne-am săturat!” Lumea s'a schimbat acum și oamenii nu dau bucurios bani pe nemuncite, nici cerșitorilor cuvioși ai sfintelor biserici. Iar peste 6 ori 10 luni, oamenii cu cărticica se întorc acasă cu bani destul de puțini și cu sufletele stricate de umilința cea multă. Păcat de vremea pe care au pierdut-o pe celea drumuri și păcat de sufletele lor, pe cari le-au umplut de amărăciuni și uneori poate și de lăcomie diavolească, fiind ispițiți să se întindă la banul cerșit!

Cu adevărat, frați creștini,

e ispitirea lui Dumnezeu să crezi, că mai poți zidi azi biserică nouă cu bani de cerșitorie.

Prin urmare nu mai faceți să-și piardă oameni sănătoși și de cinste vremea cu cărticicele de cerșitorie prin țară, căci oricât de frumoase sume ar aduna ei prin cerșit, acelea nu numără prea mult! Ce sunt 20—30 de mii la o clădire, pentru care trebuiesc sute de mii? La ce atâta sdroabă și atâta umilință, ca să aduni 30 de mii, din cari omul cu cărticica se uită, pe dreptate, să capete el 50 la sută?

Să lăsăm cerșitoria

și dacă vrem să-i facem lui Dumnezeu lăcaș nou în satul nostru, să-l facem din puterile noastre!

Nici un sat să nu râvnească la mai mult decât îl iartă puterile. Că mai tare se bucură Dumnezeu de-o biserică mică, făcută din truda noastră singură, decât de-o mănăstire pompoasă, ridicată din bani scoși cu cerșitorie din pungile celor ce nu dau bucurios. De ce să-mi facă mie biserică străinii, ori chiar frații mei din alte ținuturi, cari au și ei lipsurile lor bisericesti?

O frumoasă pildă

de chipul cum se poate face o biserică fără cerșitorie, dă în aceste zile un mic sat de pe Secaș, din ținutul Blajului. Creștinii uniți din comuna Biseni sunt azi fericiți când văd cum se ridică în mijlocul satului lor o biserică nouă de lemn de brad, la care lucrează abia de vre-o câteva săptămâni nește meșteri țărani din Bistra, de lângă Câmpeni. Acești creștini cuminți, văzând că nu li mai poate ocroti bătrâna lor biserică de până acum, s'au socotit și au zis:

— Ne facem alta, tot de lemn, așa ca pentru puterile noastre. Nouă nu ne trebuie fală deșartă, ci ne trebuie locaș de închinare lui Dumnezeu, care să fie numai cât se cade pentru noi și copiii noștri. Cea de lemn nu de aceea nu mai e bună, că e de blane, ci că e prea stricată și mâncată de bătrânețe. Să facem alta să fie bună. O facem mai din lemnul cel vechiu, mai din lemn nou și o întărim să mai țină o sută de ani... Iar cine-o trăi atunci o face alta.

Așa au zis și așa au făcut. N'au plătit nici ingineri să facă planuri și preliminar. Ci preotul lor, un om cu bună socoteală, s'a rugat de un profesor dela Blaj să-i arete nește chipuri cu biserici de lemn din alte ținuturi și, de un alt profesor, priceput la măsurii, să-i pună pe hârtie planul din chipul ales. Și moșii meșteri dela Bistra au prins desemnul și

Să vedeți ce biserică minunată răsare azi în comuna Biseni,

pentru care credincioșii n'au cerșit un ban de nicăiri și nu s'au umilit cu cârticica prin celea sate și orașe. Noua biserică are forma subțirică și drăguță a bisericilor românești din Bucovina; e înaltă și largă destul și are o preafrumoasă turlă, sulegetă în șase colțuri, care va fi o podobă a satului și a ținutului întreg. Noi am văzut această biserică nouă și am rămas încantați de ea. Peste câteva săptămâni creștinii uniți din Biseni se vor putea închina într'ansa, fericiți și mândri că se închină într'o biserică frumoasă, destul de pe ușor făcută și care este **cu adevărat a lor**, că n'au cerșit-o dela nime!

Ferice de ei!

Biblioteci populare.

Cetesc într'o revistă, o dare de seamă despre *biblioteca „Ioan G. Bibescu” din Turnu Severin, pe anul 1923*. Cu mare uimire am văzut din acel raport, că această bibliotecă are 47 filiale în satele din județele Mehedințului și Caraș-Severinului și că în anul 1923 în aceste 47 sate 6344 de cetitori au citit 9899 cărți. Am tresăltat de bucurie cetind aceste șire și mi-am zis: în sfârșit începe și poporul nostru a ceti și a se convinge, că cine are carte are parte.

Și mai mult m-am bucurat, când am văzut, că un preot din acele părți a dat unui om canon la spovedanie, să cumpere cutare carte pentru bibliotecă; că demobilizații războiului 1916—1918 au cerut cărți cu povestiri din războiu; că ciobanii din comuna Rusca a aceluiaș județ au luat din bibliotecă cărți și le-au cetit pe munte; că băiatul Iancu Tătucu din comuna Iablanița, jud. Caraș-Severin, are el însuși o bibliotecă, pe care o ține la stână și că este abonat și la o gazetă populară. Copilul este de 15 ani. Dă cărți de cetit împrumut pentru câte un ou, ouăle le vinde și cumpără cărți.

Iată câteva fapte, cari dovedesc, că poporul nostru este dornic, chiar foarte dornic, de cărți de cetit. Noi am știut-o asta de mult. Am avut prilej să o și vedem cu ochii în mai multe sate ardelenesti, unde „Asociațiunea” are filiale și biblioteci populare.

Ceeace am băgat de seamă cu acest prilej a fost însă totdeauna faptul, că aceasta nu se face decât în satele în cari conducătorii firești ai poporului sunt oameni de inimă, harnici și cu tragere de inimă pentru săteni. Când am cetit vestea de mai sus mi-am zis îndată: celce a întemeiat biblioteca „Ion G. Bibescu” din Turnu-Severin a trebuit să fie un om a cărei inimă arde de dragul sătenilor.

Când văd o turmă de oi binehrănite și sănătoase, îmi zic, nu numai pășunea ci și păstorul acestei turme trebuie să fie foarte bun. Și așa este, păstorul cel bun sufletul său și-l pune pentru oi, iară năimitul..., dar la ce s'o mai spun, o știe fiecare din evanghelie.

Știrea pe care o citisem și v'am împărtășit-o și D-Voastră ne vorbește despre biblioteci, adevărat despre mai multe cărți adunate la un loc și citite de mai mulți. Pentru că să avem însă biblioteci populare, trebuie să avem mai întâi gazete populare răspândite și cetite. Nu se poate face bibliotecă într'un sat unde oamenii nu cetesc nici o gazetă. Și, Doamne, multe sunt satele, în cari nu se ceteste nici barămi o săngură gazetă populară!

Pentru că să ajungem așadară la biblioteci sătești, trebuie mai întâi să se răspândească gazetele populare, din cari sătenii să se dedea cu cetitul și să capete pottă de a ceti și cârticele. Iată așadară care este datorința cea mai de căpetenie a fiecărui păstor care nu este năimit...!

Moldovenii la Blaj.

— Cinci sute cincizeci de Moldoveni, Bucovineni și Basarabeni au venit la Blaj să se închine la Piatra Libertății. —

Sâmbătă în 26 Iulie Blajul nostru a avut oaspeți dragi și aleși. Cinci sute cincizeci de frați din Moldova, Bucovina și Basarabia au venit să vadă cetatea de cultură a Românilor și să se închine la Piatra Libertății și la mormintele tribunilor din 1848—49. Ei veneau conduși de „Ateneul popular Tătărași” din Iași, care este o societate de învățură și de simțiri naționale în partea cea mai românească a Iașilor, vechea capitală a Moldovei lui Ștefan cel Mare.

Scumpii frați au sosit la noi cu tren special la ora 11, înainte de amiază, venind dela Alba Iulia. La gară îi aștepta Blajul întreg cu steaguri și cu flori. Părintele *Dr. Ambrosiu Cheșianu*, vicarul general al Mitropoliei, le-a spus un frumos cuvânt de bun sosit, la care a răspuns d. *Ifrim*, conducătorul Moldovenilor, președintele Ateneului. Apoi în șir frumos, cu două muzici în frunte, una a Pompierilor din Blaj și alta a Școlii de învățuri „Vasile Lupu” din Iași, iubiții frații au fost conduși la Castelul mitropolitan, unde au salutată pe înalt Preasfinția Sa Păr. Mitropolit *Dr. Vasile Suci*, care le-a răspuns într'o cuvântare plină de simțiri și frație românească.

La amiază s'au dat în cinstea oaspeților trei mese mari, una la Seminarul teologic, alta la Internatul de băieți și a treia în Sala de gimnastică a liceului de băieți, la care a luat parte și I. P. S. Sa Mitropolitul. Aici s'au rostit inimose toaste, închinând *Esceleța Sa* pentru M. Sa Regele și Familia Regală, Păr. protopop *Aurel Domaș* pentru „Ateneul Popular Tătărași”, Reverendisimul *Cheșianu* pentru d. *Ifrim* conducătorul excursiei, iar din partea Moldovenilor au vorbit d. *Vărlănescu* din Iași, Preotul *Abageru* din Putna, Preotul *Hodoroabă* din Iași, Preotul *Taban* din Basarabia și d. *Ciolan* judecător în Vaslui. Tot aici a spus d. *Mihai Popovici* dela Teatrul Național din Iași strălucite versuri naționale, iar corul excursioniștilor a cântat doine moldovenești și ardelenesti.

După masă excursioniștii au ascultat sfânta slujbă a înseratului în Mănăstire, fiind foarte plăcut atinși de frumseța cântărilor noastre bisericesti și de măreția Catedralei.

Apoi ne-am dus cu toții, și oaspeți și blăjeni, la Piatra Libertății lângă Târnavă mare, unde mai mulți preoți din Blaj au slujit un parastas pentru odihna sufletelor celor ce au murit în 1848—49 pentru libertatea națională. După parastas, la care foarte frumos a cântat corul Ieșenilor, s'au ținut mai multe cuvântări. Cel dintâi a vorbit d. *Alexandru Lupeanu*, profesor de istorie și bibliotecar arhidiecezan în Blaj, arătând în inimose cuvinte cum a fost adunarea dela 3/15 Maiu 1848 pe Câmpul Libertății. Graiul său a trezit la viață pe tribunii de demult, pe *Avram Iancu* în fruntea Moșilor săi, pe *Simion Bărnuțiu*, pe înflăcărații crainici ai adunării cari au fost școlarii Blajului și pe cei 40 de mii de iobagi cari au cerut atunci libertate și drepturi în Ardealul străbun. Al doilea a vorbit d. *Stamboliu*, un distins profesor dela Iași și încă doi frați basarabeni. Cuvântările au fost atât de pătrunzătoare încât mai rar s'a văzut pe Câmpul Libertății atâta însuflețire adâncă. Era și lucru mare: Ardealul, Moldova, Bucovina și Basarabia se îmbrățișau acum pe Câmpia Blajului, unde a încolțit sămburele libertății tuturor Românilor!

Seara corul Ieșenilor și Școala Normală „Vasile Lupu” au dat în sala de gimnastică a liceului de băieți un minunat concert, ascultat cu drag de blăjeni, cari au răsplătit cu îndelungate aplauze pe coriști și pe bravii elevi dela „Vasile Lupu”.

Scumpii frați au plecat dela noi a doua zi, Duminecă, la ora opt, petrecuți ca și la sosire, de Blajul întreg. Ei s'au dus întăriți în simțiri dela Piatra Libertății, iar noi am rămas cu părerea de rău că i-am avut așa de puțin în mijlocul nostru.

**Cetiți și răspândiți:
„Unirea Poporului!”**

Grăunțe sufletești.

Virtuțile de căpetenie.

Până când virtuțile dumnezeiești se referă la Dumnezeu, cele morale sau de căpetenie se referă la oameni și la celelalte făpturi. Și acestea sunt vărsate de Dumnezeu în inimile noastre, dară Dumnezeu ne varsă oarecum numai sămburele lor, așa că fără de lucrarea noastră ele nu se pot desvolta. Ele se numesc morale, pentru că prin deprinderea lor devenim oameni cum se cade și cinstiți sau de omenie, adevărați morali; se numesc însă și cardinale, dela cuvântul latinesc „cardo”, care înseamnă țâțână, pentru că în jurul lor se învârt toate celelalte virtuți morale, ca ușa în jurul țâțânei; se mai numesc și de căpetenie sau virtuți mame, pentru că sunt căpeteniile sau mamele celorlalte virtuți.

Cele mai de seamă virtuți morale sunt cele șapte virtuți de căpetenie, cari se împotrivesc celor șapte păcate de căpetenie, și anume: 1) smerenia, 2) dărnicia, 3) curăția, 4) iubirea, 5) cumpătul, 6) blândețea și 7) răvna spre bine. Toate aceste șapte virtuți însă își au obârșia dela alte patru virtuți, cari sunt temelii tuturor virtuților și anume: 1) prudența, 2) dreptatea, 3) cumpătul și 4) tăria.

Un mare pictor a zugrăvit aceste patru virtuți în forma alor patru vergure. Cea dintâie (prudența) mergea în fruntea celorlalte și și avea privirea așintită în sus, și de fapt prudența nici nu are altceva în vedere decât să poată stăpâni bunurile veșnice. A doua fecioară purta în mână o cumpănă, pentru că dreptatea îi dă ficăruia ceea ce i-se cuvine. A treia fecioară purta în mână o farfurie întoarsă, fiindcă omul cumpătat nici când nu și umple farfuria. A patra purta în mână o sabie, fiindcă tăria nu se sperie de nici o pedecă.

Și acuma să le luăm pe rând toate aceste virtuți. Le voi tâlmăci pe înțelesul tuturor, pe cât se poate cu pilde, arătând calea pe care putem ajunge mai ușor la ele și stăruind să le și urmărim cât mai mulți.

Părintele Iuliu.

O nouă vindecare minunată la Lurd.

Cetitorii noștri își aduc aminte, că în partea de miază zi a Frenței este un orașel, cu numele Lurd, unde s'a arătat Preacurata Fecioară Maria unei fete, cu numele Bernadeta, ce părtă caprele. În locul unde a stat Maica Domnului, a început să curgă un pârău, din a cărui apă s'au vindecat foarte mulți bolnavi, la care nici cei mai vestiți medici nu au putut să le mai ajute. Acum de curând s'a întâmplat o nouă vindecare minunată, pe care mă grăbesc să o aduc la cunoștința cetitorilor.

Albert Gerard a fost soldat în armata belgiană, și din războiu s'a întors acasă ca vai de capul lui. Dela brâu în jos țapăn, fără ca să simtă picioarele lui nici căldura, nici frigul, și fără ca să poată sta pe picioare. Mai avea și oțică la șira spinării, care i-s'a gârbovit rău. Biețutul om a fost vizitat ca invalid de războiu de mai mulți medici, și nu de mult, ci tocmai la 8 Maiu din acest an a fost socotit ca invalid de tot, care nu numai că nu e în stare să și câștige pâinea de toate zilele, dar mai are lipsă și de un ajutor, care să stea lângă el și să-l

ingrijască. De două luni de zile, omul, a cărui parte din sus a trupului era învălătat într-o scoarță tare, ca să poată măcar șede în pat, din pat nu s'a mai putut scobori. Țara i-a dat deci o pensie întreagă de invalid de războiu și, pe deasupra, un ajutor regulat, ca să poată plăti la cineva să-l îngrijască.

Dă bunul și înduratul Dumnezeu, că la 12 Maiu pleacă din Belgia mulți oameni la Lurd ca să se roage la Preacurata Maică alui Dumnezeu, și între ei e și invalidul nostru Albert. Pe drum i-a fost rău în mai multe rânduri, deși era așezat pe o saltea (străjac) moale. De patru ori a fost băgat omul nostru în baie; și picioarele lui n'au simțit nimic din răceala apei, căci nu mai simțiau nimic. În ziua de 18 Maiu, la ora 10 și jumătate, când a fost băgat în baie a cincina oră, Albert simte niște zguduri puternice în picioare și niște trosnituri ca și când s'ar rupe niște găteje. În aceeași zi, după amiază mai ia o baie și merge la comitetul medicilor ca să-l examineze.

Trebuie să se știe, că acolo, la Lurd, este un comitet de medici, cari vizitează pe bolnavi înainte de ce ar intra în baie și pe cei ce s'au vindecat și după baie. Dar ori ce medic din lume ar merge acolo, fie francez, ori neamț; catolic, neunit ori chiar jidov, dacă vrea, poate să meargă și el la ședința comitetului și să caute cu deamăruntul pe bolnav. Astfel și acest invalid de războiu a fost vizitat de medici francezi, belgieni și elvețieni. Și după ce l-au vizitat, medicii au dat o scrisoare, în care spun de ce boală grea a suferit acest om, mai înainte, și cum e acum. Mai înainte nu putea sta decât în pat, și partea din sus a trupului era învălătat în o scoarță tare, trebuia să zacă nemișcat în pat și avea dureri foarte mari. Acum: omul stă în picioare, fără nici un sprijin și fără să-i fie frică. Mersul e ca la un om, care a zăcut multă vreme pe pat. Iși mișcă tot trupul ca un om sănătos, fără cea mai mică durere și fără nici o greutate. Vindecarea se vede că este în tot trupul. Dacă această vindecare rămâne cum e acum, spun doctorii, ea este o adevărată minune, căci nu se potrivește cu învățăturile științei doctoricești.

O gazetă ticăloasă și-a bătut joc de vindecarea invalidului, și atunci el i-a scris: eu mă voi întoarce la anul la Lurd, ca să-i mulțămesc Preasfintei Fecioare și acolo poate veni orice medic să mă viziteze. Până atunci, din bunătațea lui Dumnezeu, eu umblu, nu mai simțesc nici o durere și pot să-mi mișc toate părțile trupului, căci mi-am redobândit sănătatea la Lurd, în 18 Maiu, la baie.

Dea Dumnezeu, ca pentru această minune nouă, Preacurata Sa Maică să fie și mai mult laudată și rugată și de români!

Părintele Bălan.

Știrile Săptămânei.

Să nu uitați iubii noștri cetitori că suntem în jumătatea a doua a anului, deci toți aceia cari n'au plătit abonamentul decât pe șase luni, sunt rugați cu stăruință să-și înalțască abonamentele. Asemenea rugăm pe toți cei în restanță cu plata, să ne trimită banii cu cari ne dătoresc. Gazeta are cheltuieli mari și noi n'avem altă nădejde decât în bănișorii de abonament.

Prețul gazetei este:

Pe un an 90 Lei.
Pe o jumătate 45 Lei.
Pe trei luni 25 Lei.

Administrația gazetei: „UNIREA POPORULUI“.

Episcopul Gherlei și al Lugojului între credincioșii lor. Apostoleasca râvnă a episcopilor noștri de a vărsa inșiși mângâiere în inimile credincioșilor lor este vrednică de toată lauda. Episcopul Gherlei, Preasfântul Dr. Iuliu Hossu își vizitează pe credincioșii săi din părțile Sălajului, iar episcopul Lugojului, Preasfântul Dr. Alexandru Nicolescu pe cei de pe valea Jiului. Pretutindenea li-s'au făcut primiri minunate, iar credincioșii au rămas foarte indestuliiți și mângâiați.

Pentru Institutul Recunoștinței au mai colectat Păr. Dr. Romulus Miocu din Petroșeni 35 de mii de lei, iară Păr. Virgil Pop din Lonea 11 mii 25 lei. Pilde vrednice de urmat.

Calendarul cel nou. Am arătat în mai multe rânduri, că în sfârșit și biserica neunită românească a primit calendarul cel nou și că începând cu ziua de 1 Octomvrie nu vom mai avea două calendare ci numai unul singur, și anume calendarul cel nou, numit Gregorian, după Papa Gregoriu al șaptelea care l-a întocmit. În ziua de 1 Octomvrie calendarul nostru bisericesc va sări deci 13 zile și va serie 14 Octomvrie și astfel de aici înainte nu vom mai avea două rânduri de sărbători ci numai un rând.

Sapte ani dela lupta dela Mărăști. În 24 Iulie s'au împlinit șapte ani dela marea luptă dela Mărăști, unde armata română a înfrânt cea mai puternică armată a lumii, armata germană. După Mărăști au venit Mărășeștii și Oituzul, și au venit biruințele dela Tisa și Budapesta.

Sărbătorirea protopopului Ioan Hațegan. În ziua de 24 Iulie protopopul Ioan Hațegan din Cojocna și-a sărbătorit 50 de ani de preoție și de căsătorie. De cătră I. P. S. S. Mitropolitul Vasile au fost trimiși la această sărbătoare canonicul Dr. Ioan Sâmpălean și protopopul Aurel C. Domșa. — Li dorim încă mulți ani cu sănătate și vigoare sufletească.

Legumele sau zarzavaturile sunt de neprețuit. Atât vara cât și iarna mâncare bună fără legume nu se poate pregăti. Asta am arătat-o în diferite rânduri în gazeta noastră și nu ni-e greu s-o spunem de câte ori ni-se dă prilejul.

Zilele trecute am fost la Sibiu și m'am plimbat câtăva vreme și prin piața de legume și de poame și am văzut, că toate, dar chiar toate legumele, sunt de 2—3 ori mai ieftine decât la Blaj, tot asemenea și poamele. Astfel pe când la Blaj un crastavete se vinde cu un leu, la Sibiu se dau 10 cu 1 Leu. Pe când la Blaj ardeiul se vinde leul și bucata, la Sibiu află 3 ardei mari sau 4 mai mici cu 2 lei.

Cauza? Pe când în jurul muntos al Sibiuului femeile cultivă legume sau zarzavaturi, cele din jurul Blajului le cumpără din piața Blajului, iară în grădinele lor cresc brusturi și cucute. Și aceasta am mai spus-o și vom spune până când nu se vor schimba lucrurile.

Iarăși se scumpește hârtia. Aproape toate fabricile de hârtie din țară sunt proprietatea liberalilor. Guvernul face deci tot ce-i stă în putință — și ce nu poate face un guvern! — pentruca aceste fabrici să aibă un venit cât mai mare. Astfel săptămâna trecută a ridicat vama hârtiei ce intră din străinătate în țară dela 2 la 6 lei de kilogram. În forma aceasta fabricile noastre pot să ridice din nou prețul hârtiei, pentrucă hârtia din străinătate vine mai scumpă. Aceasta însă este în paguba culturii, pentrucă azi-mâine nu vor mai putea trăi gazetele noastre, iară cărțile se vor scumpi așa de mult, încât puțini vor fi aceia, cari vor fi în stare să le scumperc.

Dr. G. Buda a fost numit medic primar la spitalul de stat din Blaj în locul d-lui Dr. Emanoil Doctor trecut la pensie.

Petrecere de vară în Reghin. Senatul școlii confesionale gr.-cat. din Reghin împreună cu societatea tinerimei române din Reghin și jur aranjează Luni în 11 August, ziua târgului, o petrecere de vară. Venitul curat este destinat jumătate pentru școală și jumătate pentru biblioteca poporală din Reghin.

Pungași așezați la răcoare. Zilele trecute poliția din Cluj a pus mâna pe cinci hoți de buzunare, dintre cari unul furase 17 mii de lei.

Inconjurul lumii pe jos. O tovărășie de turiști (oameni cărora le place să călătorească pe jos) a făgăduit un premiu de 80 de mii lire sterline (bani englezești, o liră sterlină e aproape o mie de lei), așadară aproape 8 milioane lei aceluia care va încunjura lumea pe jos în 4 ani și 6 luni, făcând 80 de mii de kilometri. Au și plecat mai mulți inși, dintre cari germanul Hermann Groth de 26 ani și soția sa de 22 de ani și Otto Meyer de 20 de ani au plecat din Germania la 21 Februarie și au sosit în 25 Iulie la Cluj de unde vor merge spre Constantinopol. N-au voie să facă mai mult de 4 mii de kilometri pe apă. Până acuma au sosit deplin sănătoși și nu li-s'a întâmplat nici un năcaz.

50 de mii de români în Mexic. Ziarul »America« aduce vestea, că în Mexic, America de mijloc, locuiesc la 50 de mii de români, gospodari vechi. Despre aceștia până acuma noi n'am prea avut cunoștință.

Ce o fi avut de gând. În dimineața zilei de 20 Iulie plutonierul Rășinaru Nicolae făcea control santinelilor ce păzeau castelul din Bran al Reginei, care petrece câteva săptămâni la acel castel. Deodată vede pe un necunoscut, care dădea târcoale în jurul castelului. Provoacă-l să se legitimeze, necunoscutul a cerut voie jandarmului să-și scoată ranița ce o avea în spate, căci acolo ține el biletul de legitimație. În loc de legitimație a scos însă un revolver, cu care a împușcat pe jandarm în mâna stângă și apoi s'a făcut nevăzut în pădure, fără a i-se putea da de urmă.

Un dar curios. Miliardarul Rothschild a dăruit muzeului englezesc dela Londra 40 de mii de pureci, pentruca să fie păstrați. Se cunosc până acum 680 de feliuri de pureci, iară miliardarul Rotchseild i-a adunat și i-a crescut pentruca învățații să facă studii despre ei.

† **Dr. Romul Micșa.** Săptămâna trecută a încetat din viață în clinica din Cluj avocatul și deputatul din Dej Dr. Romul Micșa, un fruntaș al partidului național român.

Primire în internatele din Blaj.

Preaveneratul Conzistor din Blaj aduce la cunoștința părinților, că pentru primirea la internatele Vanceane de băieți și de fete din Blaj rugărilor trebuiesc înaintate Preaveneratului Conzistor Arhiepiscopesc din Blaj până la 12 August și că taxa este 7500 lei la an, care trebuie plătită în trei rate și anume la înscriere 3500, la 15 Decemvrie și la 15 Martie câte 2000 de lei. Afară de aceasta se va mai plăti o taxă de instalare de 300 lei pentru elevii și elevele cari n-au mai fost în aceste internate, iară pentru cei ce au fost și anul trecut câte 150 lei. Tot la începutul anului se va mai plăti pentru folosirea mobilelor o taxă de 150 lei.

Că ce fel de scrisori trebuie să alătore la rugări și ce haine au să aducă cu sine se poate afla din numărul 29 și 30 al ziarului „Unirea“ din Blaj, pe care îl află oricine la preotul satului.

Vrăjmașii omului.

— Lăcustele. —

În zilele trecute am fost la Obreja, o comună de pe Târnava, nu departe de Blaj. Am rămas uimit de ceea ce am văzut. Anume o pășune întinsă, în care sătenii își pășunau vitele este fără nici un fir de iarbă. Dela depărtare ți-se pare, că este un pământ ogorit numai acum. Mai de aproape, vezi pământul ars, par'că a trecut peste el o pară grozavă de foc.

Ce s'a întâmplat? Un nor mare, întunecos de lăcuste, a venit peste deal, pe la Cisteiu, a trecut Târnava și s'a oprit la Obreja. S'a așezat mai întâiu în pășunea sătească și a dat-o gata. Acum au început să se împrăștia și prin alte părți, pe fâneațe, prin lanurile de grâu și de porumb. Grâul n'a putut să-l prăpădească, fiind aproape de coacere și având frunza și paiul uscate. Porumbul încă e mare și desvoltat, așa că poate va scăpa, deși am văzut pe câte un fir de porumb și două trei sute de lăcuste. Au început să atace însă fasolea și alte legume.

Dela Obreja încep să se împrăștie și prin alte părți. Pe câmp, în jurul Blajului, încă am văzut. Se pot cunoaște ușor. Seamănă cu un cosaș. Au corpul lungăreț, de 5—6 cm. Sunt cenușii brune, ca și pământul.

Capul este mare. Pe cap au două cornițe, mai scurte decât corpul și îndreptate înainte. Cosașul are cornițele lungi și îndreptate înapoi.

Ochii sunt mari și compuși.

Lăcusta se mișcă sărind. Picioarele dinapoi sunt lungi, groase și musculoase. Intinzând repede picioarele, poate sări ușor și la depărtare destul de mare.

Când însă călătorește dintr'un loc într'altul, se slujește și de aripi. Are patru aripi, două mai tari și două din urmă mai subțiri. Pe acestea le ține strânse lângă corp și numai când zboară le întinde.

Lăcusta este foarte lacomă. Despre omul prea lacom se și zice, că e ca o lăcustă, sau că mănâncă ca și o lăcustă.

Gura lăcustei este puternică. Pe laturile gurii are două părchi de clește scurte și groase. Cu acestea poate roade ușor frunzele ce îi cad în cale.

Ca orice insecte și lăcustele se înmulțesc prin ouă. Ouăle le acopere cu o pieluță subțire și le pun adânc în pământ. Din ouă ies larvele. Acestea se deosebesc de părinți numai prin aceea, că n'au aripi. Înăpârlesc de mai multe ori până când ajung deplin desvoltate.

Larvele de lăcuste sunt stricacioase ca și părinții lor. Și ele rod cu lăcomie iarba ori buruienile ce le găsesc.

Lăcustele din cauza vremii, mai ales săcetoasă, se pot înmulți nespuse de tare și atunci fac pagube mari, cum au făcut și în pășunea dela Obreja. Dacă au gătat hrana dintr'un ținut, ca să nu moară de foame, se adună în cârduri mari, se ridică în sbor și pleacă în altă parte, unde iarăși pustiesc tot ce găsesc.

Lăcustele nu sunt de pe la noi. Patria lor este Africa de miază noapte și Asia mică. Din Asia au trecut peste Caucaz în Rusia. De acolo au venit și la noi.

Prin Basarabia și prin Dobrogea mai de multeori au făcut adevărate pustiri. Cărțile noastre vechi sunt pline de însemnările bătrânilor asupra urgiei lăcustelor.

Lăcuste multe au venit la noi în țară pe vremea lui Ștefan-Vodă. De aceea acestui domnitor al Moldovei îi mai zic și Lăcustă-Vodă.

Luând în seamă pustiriile mari ce le fac lăcustele, trebuie să încercăm orice mijloace de a le nimici. Lăcustele bătrâne sunt foarte greu de nimicit.

Putem însă nimici larvele lor, căci acestea nu pot sbura. Anume facem șanțuri, pe cari le umplem cu apă, ori dacă nu avem de unde conduce apă, punem paie, încât se poate stropite cu petrol. Prin șgomote și cu foc și fum le speriem și mănăm dinapoi până ce ajung în șanț. Aici, dacă este apă, se înecă. Dacă nu, se așează pe paie. Dăm foc paielor și larvele de lăcuste toate ard.

E mai bine dacă putem să nimicim ouăle de lăcuste. Este greu însă a le găsi și se cere o muncă grea. Fără oboseală însă nimic nu se poate câștiga și mai bine puțină oboseală decât pagubă simțitoare.

Ion Popu-Câmpeanu.

Convocare.

Comitetul despărțământului XI Blaj al Asociațiunii invită prin aceasta pe toți membrii despărțământului și pe toți iubitorii de înaintarea culturală a poporului nostru la *adunarea cercuală*, care se va ținea *Duminecă în 10 August c. orele 3 p. m. în școala gr. cat. din comuna Biia, cu următorul*

PROGRAM:

1. Deschiderea adunării.
 2. Raportul secretarului.
 3. Raportul cassarului.
 4. Alegerea comisiei pentru cenzurarea raportului făcut de secretar.
 5. Alegerea comisiei pentru cenzurarea raportului cassarului și înscrierea de membrii noi.
 6. Alegerea juriului pentru decernarea premiilor date la concurs.
 7. Conferența prof. Alexandru Lupeanu-Melin despre: Avram Iancu.
 8. Rapoartele comisiilor de sub 4, 5 și 6.
 9. Eventuale propuneri.
 10. Alegerea alor doi delegați pentru adunarea generală.
 11. Alegerea alor doi membrii verificatori.
 12. Închiderea ședinții.
- Blaj la 30 Iulie 1924.

Augustin Popa Aurel C. Domșa
secretar. director.

Redactor responsabil IULIU MAIOR.

Nr. 158.
execuțional 1924.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul executor judiciar aduc la cunoștința publică în senzul legii articolul LX din 1881 § 102 respective XLI din 1908 § 19 cumcă lucrurile următoare *grindă, troacă, coși, caferi, roabă și lemne*, care în urma deciziei Nr. G. 1698/2 din anul 1923 al judecătoriei de ocol din Blaj s'au executat în Spătac în favorul executorilor Ana Avram n. Sărătean și soțiu V. Avram, repr. prin avocatul Dr. Lud. Enyedî împotriva executatului din comuna Spătac, pentru încassarea capitalului de 284 Lei 80 bani și acces prin execuție de acoperire și cari s'au prețuit în 1350 Lei se vor vinde prin licitație publică.

Pentru efectuarea acestei licitațiuni, pe baza deciziei Nr. G 1698—1923/3 al judecătoriei de ocol din Blaj, se fixează termenul pe 18 August anul 1924 la orele 16 p. m. în comuna Spătac, și toți cati au voie de a cumpăra sunt invitați prin acest edict cu observarea aceea, că lucrurile susamintite vor fi vândute în senzul legii LX din 1881 § 107 și 108 celor cari dau mai mult, pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Pretenziunea care e de încassat face 284 Lei 80 bani capital, dobânzile cu 0/0 socotind din — iar speșele până acum staverite de 204 Lei 35 bani.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost executate și de alții și aceștia și-ar fi câștigat dreptul de acoperire, licitația prezenta este ordonată și în favorul acestora în senzul articolului XLI din 1908 § 20.

Dat în Blaj la 18 Iulie 1924. *Niculae Baciu*,
executor judecătoresc de ocol.

Nr. 151.
execuțional 1924.

Publicațiune de licitațiune.

Subsemnatul executor judiciar aduc la cunoștința publică în senzul legii articolul LX din 1881 § 102 respective LXI din 1908 § 19 cumcă lucrurile următoare *o iapă roșie de 6 ani*, cari în urma deciziei Nr. 174 din anul 1922 al judecătoriei de ocol din Blaj s'au executat în Mănărade în favorul executorului Gligor Hașa repr. prin avocatul Dr. Ludov. Enyedî împotriva executatului din comuna Mănărade pentru încassarea capitalului de 175 Lei 05 bani și acces. prin execuție de acoperire și cari s'au prețuit în 5000 Lei, se vor vinde prin licitație publică.

Pentru efectuarea acestei licitațiuni, pe baza deciziei Nr. G 153—1924 al judecătoriei de ocol din Blaj, se fixează termenul pe 21 August anul 1924 la orele 14 în comuna Mănărade, și toți cari au voie de a cumpăra sunt invitați prin acest edict cu observarea aceea, că lucrurile susamintite vor fi vândute în senzul legii LX din 1881 § 107 și 108 celor cari dau mai mult, pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Pretenziunea care e de încassat face 175 Lei 30 bani capital, dobânzile cu 0/0 socotind din iar speșele până acum staverite de 502 Lei 60 bani.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost executate și de alții și aceștia și-ar fi câștigat dreptul de acoperire, licitația prezenta este ordonată și în favorul acestora în senzul articolului LXI din 1908 § 20. Dat în Blaj la 18 Iulie 1924. *Niculae Baciu*, executor judecătoresc de ocol.

Nr. 1694—924.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștința publică, că în baza ordinului Ministerului de Războiu Secția III Pensii Nr. 12417—924 cererile pentru validarea drepturilor la pensie a orfanilor din războiu sunt a se înainta Cercului de Recrutare până la 1 Oct. 1924, căci după data aceasta nu se va mai primi nici o cerere. La cerere sunt a se anexa următoarele documente:

1. Extras după actul de deces al tatălui.
 2. Extras după actul de căsătorie al părinților.
 3. Extras după actul de deces al mamei.
 4. » » » » naștere al orfanilor.
 5. Copie după jurnalul de tutelă dela Sedria orfanală (Decret de tutore).
- Blaj, la 22 Iulie 1924.

Alexandru Pop Păcurariu,
notar.

De vânzare un vier de 9 luni
la Solomon Costea în
Spini (jud. Târnava mică). Nr.
căsii 84.

(80) 1—2

(74) 2—2

Aviz.

De vânzare — din mână liberă

Un restaurant.

Informații dă Administrația Ziarului.